

W Domu Księcia, w czasie I wojny światowej, w budynku przy ul. Teatralnej 58 (obecnie Aleja Wolności 44) został utworzony przez Niemców szpital dla żołnierzy. W listopadzie 1918 r., gdy Niemcy wycofywali się z Częstochowy, starali się wywieźć najcenniejszą aparaturę szpitalną i zapasy materiałów aptecznych. Działania te zostały udaremnione, jednak zanim szpital przejęło Wojsko Polskie, apteka i magazyny szpitalne zostały częściowo ograbione przez okolicznych mieszkańców. Jeszcze w listopadzie tegoż roku polskie władze wojskowe przejęły budynek. Naczelnym lekarzem szpitala i garnizonu częstochowskiego został doktor kapitan J. K.. Zajął się on wyremontowaniem i urządzeniem sal szpitalnych (początkowo utworzono ich 11, dla 70 chorych); na I piętrze przebywali chorzy na świerzb, na II piętrze ranni i chorzy z dolegliwościami wewnętrznymi. Na początku 1919 r. docierały do szpitala transporty żołnierzy rannych w walkach pod Lwowem, a w 1920 r. z frontu wojny polsko-bolszewickiej. Powiększony szpital mógł przyjąć wówczas blisko 900 pacjentów. W 1921 r. przywożono tutaj rannych uczestników III powstania śląskiego – Ślązaków i ochotników częstochowskich, którzy toczyli walki z Niemcami w okolicach Dobrodzienia, Olesna i Lublińca. Opiekę nad nimi sprawował zespół lekarzy i pielęgniarek kierowany przez lekarzy wojskowych: kapitana L. J., później przez kapitana W. M.. Utrzymanie szpitala i wyżywienie ogromnej liczby rannych i chorych żołnierzy wymagało dużego wysiłku organizacyjnego. W latach 1919–1921 z pomocą dla szpitala spieszyło społeczeństwo: żywność przekazywali właściciele ziemscy i włościanie powiatu częstochowskiego, miejscowi ogrodnicy, organizowano kwesty uliczne i zabawy, loterie, z których dochód przeznaczano na ten cel. Szpital wojskowy w Domu Księcia przestał funkcjonować w II połowie 1921 r.

słowa: J. S.

ilustracja: M. F.